

Det här mejlet är en uppdatering från arbetet med [Västsvensk kraftsamling för digitalisering](#) i Regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland. Tillsammans ökar vi takten i den digitala omställningen för att nå målet med ett hållbart och konkurrenskraftigt Västra Götaland. Vi kraftsamlar inom fem områden: näringslivets digitala transformation, digital kompetens och lärande, säker och hållbar digital infrastruktur, offentlig sektors digitala transformation samt invånarnas digitala delaktighet och tillit.

Vi kraftsamlar för en ökad digitalisering

Den senaste tidens utveckling inom AI har gått snabbare än vad många förutspådde. Flera ledande techpersoner har också gått ut och varnat för den höga hastigheten i utvecklingen av AI och uppmanar alla ta en paus i utvecklingsarbetet.

[Pause Giant AI Experiments: An Open Letter - Future of Life Institute](#)

I brevet uppmanar de oss alla att ställa oss följande frågor:

Borde vi låta maskinerna överösa våra informationskanaler med propaganda och osanningar?

Borde vi automatisera alla jobb, inklusive de som är meningsfulla?

Borde vi utveckla omänskliga sinnen som eventuellt kommer att överträffa, överlista och ersätta oss?

Borde vi riska att tappa kontrollen över vår civilisation?

Sen föreslår de ett antal åtgärder som vi borde göra för att hantera en robust utveckling av AI. I EU kommer beslut tas i närtid om AI ACT som belyser och ger lagförslag inom flera av områdena ovan. Dessa kommer att ge både marknadsaktörer inom AI, näringsliv och offentlig sektor tydliga regler.

Den 2–3 maj anordnar det svenska ordförandeskapet i EU en konferens i Göteborg på temat AI: "Hållbar AI och AI för hållbarhet". Syftet är att kartlägga framtida möjligheter och utmaningar som är förknippade med AI och hållbarhet. Evenemanget samlar ledare och berörda parter från den privata och offentliga sektorn, akademien och civilsamhället. Från VGR kommer bland annat regionutvecklingsdirektör Helena Lundberg Nilsson att delta.

Vi behöver diskutera mycket mer om vad utvecklingen inom AI betyder det här för oss i Västra Götaland? Ett tillfälle är 4 maj, som en uppföljning på ovan nämnda konferens som enbart är för inbjudna. Det finns några få platser kvar:

[AI som möjliggörare för Innovation och utveckling i Västsverige - Regionkalendern \(vregion.se\)](#)

Digitalisering som megatrend påverkar samhället i alla delar och är ett verktyg som hjälper oss att nå stora viktiga samhällsmål. Nu pratar vi mer om kris och risker än tidigare och stora system i samhället håller på att ställa om. I Västra Götaland kraftsamlar vi också för en ökad elektrifiering och fler cirkulära affärsmodeller, där digitaliseringen spelar en viktig roll i att möjliggöra en omställning. Digitaliseringens påverkan på arbetsmarknaden och kompetensförsörjningen är svår att greppa omfattning på. Vi vet att det sker stora förändringar just nu, nya jobb uppstår, gamla försvinner och kravet på digitala kompetenser ökar. I Västsvensk kraftsamling digitalisering vill vi diskutera med er vad vi tillsammans kan göra för att bättre ta vara på digitaliseringens möjligheter i

samhällsutvecklingen. Låter det intressant så finns ett tillfälle för det den 20 juni. Gå in direkt och anmäl er.

[Workshop om Västsvensk kraftsamling digitalisering - med framtiden i sikte - Regionkalendern \(vregion.se\)](http://vregion.se)

Vi fortsätter dessutom vår samtalsserie med ytterligare två tillfällen, hoppas vi ses då också.

[Starta upp dagen med digitaliseringssnack om IoT - Regionkalendern \(vregion.se\)](http://vregion.se)

[Starta upp dagen med digitaliseringssnack om statistik - Regionkalendern \(vregion.se\)](http://vregion.se)

Statusuppdatering

Digital inkludering

Samhällets snabba digitalisering riskerar att skapa ett digitalt utanförskap. Platser som bibliotek och medborgarkontor möter ökade förväntningar på handledning och samhällsservice när andra verksamheter rationaliserar och lägger ner lokalkontor. För att möta behoven behöver alla berörda aktörer samverka - detta är grunden för konceptet DigidelCenter. Ett DigidelCenter är en nod för kommunal medborgarservice med fokus på digital delaktighet. En tillgänglig, bemannad och kostnadsfri plats dit alla är välkomna för att lära sig om digitala verktyg och digitalisering. Målet med verksamheten är att bidra till mer allmänbildade invånare med en ökad medie- och informationskunnighet. DigidelCenter är del av kommunens digitaliseringsarbete och kan också fungera som en naturlig kontaktyta mellan användare och de som utvecklar offentliga e-tjänster. Tolv kommuner i Västra Götaland (Grästorps, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Munkedal, Skövde, Sotenäs, Tidaholm, Töreboda och Uddevalla) har fått regionala projektmedel för att inleda en etablering av DigidelCenter. Förvaltningen för kulturutveckling och den regionala biblioteksverksamheten bidrar även med konsultativt processtöd för de kommuner som blivit tilldelade projektmedel.

IoT (Internet of Things) projektet Smart region Västra Götaland

Projektet är i gång och två upphandlingar är påbörjade. Den ena avser en regional samordnare samt en resurs med djup teknisk kompetens inom IoT. Det handlar om att driva projektet framåt. Den andra upphandlingen handlar om att upphandla en branschneutral teknisk IoT plattform dit sensor data kan samlas i ett gemensamt paket. Här kommer kommunerna att erbjudas vara med för att kunna göra avrop framöver.

AI-projektet

Förstudien Regional samverkan kring AI pågår och förväntas vara klar i sommar. Studien ska visa om det finns ett behov och intresse för en regional samverkan mellan kommuner och region kring AI. En enkät har gått ut till kommunerna i Västra Götaland och 40 av 49 har svarat. Samtliga är positiva till att samverka kring AI. Många kommuner ser utmaningar inom sina verksamheter där de tror att AI kan vara en lösning. I sommar ska studien vara klart och inbjudan kommer till webinarier för resultatspridning.

SDK – säker digital kommunikation

Nytt är att det numera finns en person på plats som arbetar för att främja för införande av SDK i offentlig sektor. Det är en viktig resurs i införandet av SDK under hösten som kan användas av både kommuner och VGR. Goda kontakter är etablerade med nationella myndigheter som arbetar med frågan. Den 16 maj är det en interaktiv genomgång av SDK för informations säkerhetssamordnare i Västra Götaland. Under konferensen Vitalis i maj kommer DIGG, Inera och SDK-projekt i Västra

Götaland att vara med för att prata och diskutera SDK. Webbinarier och delregionala möten på plats planeras ske med start under maj-juni.

Regional samverkan öppna data

I vår regionala samordning inom öppna data håller projektet just nu på och att hjälpa de senaste medlemmarna – Härryda, Stenungsund och Tjörn – att komma i gång och börja arbeta med öppna data. Det arbetet kommer att pågå under hela våren med målet att publicera de första datamängderna efter sommaresemestern. Totalt är det 27 av 49 kommuner i Västra Götaland som är med och löpande publicerar öppna datamängder. www.dataportalvast.se

Nationell dataverkstad

Nyligen publicerade Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och den nationella dataverkstaden förslag på kravtexter för så kallad inbyggd öppenhet. Syftet med dessa texter är att i största möjliga mån säkerställa att en upphandlade organisation äger sin data och har tillgång till denna över tid. Givetvis omfattas även att dela och använda data öppet från andra IT-system och/ eller tredje part. Målgruppen är primärt offentliga myndigheter med kravtexterna kan användas av alla organisationer för samma syfte. Information finns på DIGG:s hemsida [Rekommendationer för upphandling av data | Digg](#)

DIGG har nu också lanserat ett dataambassadörsprogram som redan fått 100 deltagare. Anmäl er gärna till detta.

[Dataambassadör](#)

Utblick

DIGG har nyligen presenterat rapporten Digitala Sverige 2022 och konstaterar att även om Sverige ligger bra till så saktar vi efter i den digitala utvecklingen. Andra europeiska länder utvecklas fortare inom de flesta områden. Inom näringslivet digitalisering ligger dock Sverige fortsatt bra till, men det finns orosmoln kring utveckling av AI. Sverige ligger efter både Danmark och Finland vad gäller att utexaminera studenter med IT-utbildning. Andelen personer med universitetsexamen i IT av totalt utexaminerade har legat relativt konstant sedan 2013, men har ökat något under senare år. Sverige placerar sig på nionde plats inom EU och lite över EU-genomsnittet när det gäller andelen examinerade studenter i IT i förhållande till samtliga examinerade studenter.

Sverige har en väl utbyggd bredbandsinfrastruktur jämfört med andra länder men ligger efter i utbyggnaden av 5G. Digitalisering i offentliga sektorn är ojämn och utvecklingen går långsamt. Generellt är vi dåliga på att erbjuda digitala tjänster som utgår från användarnas livssituationer. Framförallt är skillnaderna stora mellan organisationer och vi behöver samverka mer för att använda digitaliseringens möjligheter fullt ut. Sverige är generellt sett svagt vad gäller arbetet med öppna data – dock ligger Västra Götaland i framkant och driver det arbetet nationellt.

[Digitala Sverige 2022 | Digg](#)

I mars gav regeringen Vinnova i uppdrag att stärka programmet Avancerad digitalisering. Uppdraget är en del i en mer offensiv nationell teknikagenda som handlar om att Sverige ska kunna ligga i framkant. Regeringen skriver att det kräver en god samverkan mellan det privat och det offentliga för att göra en digital omställning. Dessutom behövs en stabil digital infrastruktur och innovativa tillämpningar inom tex AI.

[Uppdrag att öka insatserna inom innovations- och forskningsprogrammet Avancerad digitalisering - Regeringen.se](#)

VGR genomförde den 24-25 april fyra workshops tillsammans med RISE Research Institutes of Sweden, Sahlgrenska universitetssjukhuset och Business Region Göteborg på temat **AI i offentlig sektor**. Goda västsvenska exempel på hur offentliga aktörer jobbar med att skapa hållbara förutsättningar för AI-utveckling diskuterades med företrädare från EU:s medlemsstater, EU-kommissionen, Europaparlamentet och andra regionkontor i Bryssel. Frågan är högst aktuell då EU-nivån är i färd med att lagstifta om CE märkning av högrisk-AI och intresset av att diskutera praktiska exempel på hur regioner arbetar med AI både inom egen verksamhet och som stöd till privata aktörer har växt.

Sedan EU-kommissionen la fram sitt **lagförslag om hur EU ska reglera AI** från april 2021 har EU:s ministerråd hunnit med att hitta en gemensam standpunkt. Europaparlamentet däremot har fortfarande inte lyckats komma fram till en gemensam uppfattning inför de kommande förhandlingarna med ministerrådet. Den omröstning som skulle skett i det ansvariga utskottet i veckan sköts upp för att få mer tid till att hitta viktiga kompromisser kring frågor om striktare regler för modeller som ChatGPT och hur man skiljer dem åt från det man kallar general purpose AI. Omröstningen i plenum är beräknad till 12 juni.

Förslaget syftar till att säkerställa att alla AI-system som används i EU är säkra och utvecklas och används i enlighet med grundläggande rättigheter. AI som klassas som högrisk baserat på den potentiella risk för hälsa eller säkerhet den innebär ska granskas och registrera innan den tas i bruk, och få en CE-märkning.

Beslut i VGR med anknytning till Västsvensk kraftsamling digitalisering

Beslut i Miljö- och regionutvecklingsnämnden första kvartalet, länk till handlingarna finns under respektive projekt.

- **Förstudie struktur för samverkan inom digitalisering i Dalsland** handlar om att ta fram förslag på en tänkbar framtida struktur för samverkan inom digitalisering utifrån en analys av IT-samverkan och kartläggning av hur organisationerna ser ut idag.
[Tjänsteutlåtande](#) MRU
- **Förstudie – arbetsplatshubbar i Dalsland** syftar till att identifiera tre arbetsplatshubbar i Åmål, Mellerud och Bengtsfors. Studien är en del i satsningen "Det goda livet i Dalsland" som syftar till att möta utmaningar och ta tillvara på de möjligheter som digitalisering skapar. Hubbarna ska underlätta inflyttning och möjliggöra funktionellt distansarbete utan pendling. I Åmål tittar man på möjligheten att kombinera med information till invånarna.
[Tjänsteutlåtande](#) MRU
- **Move to Gothenburg** är ett projekt som bidrar till att Göteborg och Västsverige ska kunna attrahera, ta emot och behålla internationell kompetens. Kompetensbristen inom teknik och IT lyfts fram som ett viktigt område, särskilt batteriteknik, mjukvara och artificiell intelligens. Projektet har en total kostnad på 8,9 miljoner kr under två år och finansieras av VGR, BRG, GU, Chalmers, Högskolan Väst, Borås stad, Trollhättans stad, Skövde kommun samt näringslivsaktörer.
[Tjänsteutlåtande](#) MRU
- **Visual arena** har fått pengar för att bygga upp ett västsvenskt visualiseringskluster och bli en erkänd nod för visualisering internationellt. Visual arena är idag en öppen test- och samverkansplattform för visuell och virtuell innovation på Lindholmen Science Park. Nätverket består av 45 partners som använder arenan vid behov. Göteborgs digitala tvilling ska tillgängliggöras på arenan. Syftet är att bidra till en stärkt samverkan mellan delregionerna i Västra Götaland vad gäller digitala tvillingar. Totalt omfattar projektet drygt 18 miljoner, en summa som delas mellan VGR och Göteborgs stad.
[Tjänsteutlåtande](#) MRU

- **Techarenan** är en arena för små och medelstora företag i Sjuhärad med fokus på digitalisering och kompetens. Företag och akademi arbetar tillsammans för att bidra till hållbarhet, innovation och lärande. Förhoppningen är att projektet ska vara skalbart och spridas till övriga delar av Västra Götaland.
[Tjänsteutlåtande](#) MRU
- **Digi Tour** är ett projekt som vänder sig till VD och företagsledning, främst i små och medelstora företag i Västra Götaland. Syftet är att höja kunskapsnivån hos högsta ledningen för att företagen ska få till en framgångsrik digital transformation. Projektet är ett resultat av studien Kartläggning av digital spetskompetens i Västra Götaland.
[Tjänsteutlåtande](#) MRU
- **Hållbar industriell produktion av fisk med AI och avancerad dataanalys** är ett samverkansprojekt som ska jobba med att stärka den landbaserade fiskodlingsindustrin. Det finns stor potential att med hjälp av sensorer, AU och avancerad dataanalys optimera driften för en ökad ekonomisk och ekologisk hållbarhet.
[Tjänsteutlåtande](#) MRU

Beslut i Kulturnämnden första kvartalet, länk till handlingarna finns under respektive projekt.

- Medier och demokrati är en nationell samverkansplattform för medieinnovation och samhällsforskning. Digitalisering ökar risken för falska nyheter och arbetet med att stärka medie- och informationskunnighet är angeläget.
[Tjänsteutlåtande](#) KUN
- Rörstrand Museum – Artificiell intelligens och medborgarforskning för porslinsföremål 2023 utvecklar en AI som används för intresserade att ställa frågor rörande porslin.
[Tjänsteutlåtande](#) KUN
- Stöd till ett antal organisationer och föreningar för digitalisering av samlingslokaler.
[Återrapportering](#)

Tips om aktiviteter och lärande

- [Ledarprogram för välfärdens digitalisering — Adda](#) (avgift)
- [E-hälsomyndigheten samlar kunskap om digitalisering i ny tjänst](#)
- [Preparing the State of The Digital Decade Report 2023 - YouTube](#)

Visste du att:

55 procent i Västra Götaland har någon gång senaste året sålt eller köpt begagnade varor på internet. En majoritet av dessa är yngre än 50 år.

Avslutningsvis önskar jag er en riktigt trevlig Valborg

✉ Om du vill tipsa andra om mejlet finns möjlighet att anmäla sig på webben. Om du inte vill ha fler lägesuppdateringar så mejlar du mig och meddelar.

Maria Larsson
Samordnare kraftsamling digitalisering
Avd samhällsanalys, Koncernstab regional utveckling
Västra Götalandsregionen
Telefon: 0702175763
maria.a.larsson@vgregion.se